

Praha-Žižkov, 30. 8. 2020  
P. Jareš

## Ke komu upínáme svou naději

### Žalm 123

Přečtený žalm nás nepřímou vybězí k tomu, abychom svoji naději upnuli k Hospodinu. K Hospodinu, který trůní v nebesích a má tedy nejvyšší moc nade vším, co se zde na zemi děje. Svou naději upínáme tam, kam pozvedáme své oči. Můžeme je ovšem pozvedat i jinam než k Bohu. Jinam než ke Kristu. Třeba k našim účtům v bankách, k důležitým známým, k lidem činným v politice, k nejrůznějším organizacím a hnutím. Ke světovým velmocím. Jindy ke kazatelům, či k rozmanitým receptům na zlepšení chodu církve. Možná i k našim vědomostem, komunikačním dovednostem, či dokonce ke schopnosti mnohé věci utajit. Nemusí to tak ale zůstat. Naše oči můžeme vzít a obrátit je jinam. K Bohu, ke Kristu. Jde o to, abychom svůj zrak zaměřili na Pána Ježíše Krista jako na naši naději na záchranu.

Hospodin kdysi svůj lid odrazoval od pozvedání očí jinam než k pravému Bohu. Neměli pozvedat oči k nebeským tělesům - slunci, měsíci a hvězdám (Dt 4,19). Neměli pozvedat své oči k rozmanitým modlám (Ez 18,12; 23,27). Svě oči měli pozvedat jedině k Hospodinu, právě tak, jak to zde vyznává autor žalmu. Jen od Hospodina měli čekat záchranu a pomoc. Jen k Hospodinu měli upnout svoji naději. Ve výše uvedených verších i zde ve verši 1 se doslova píše o „nesení očí“. Stejně vyjádření se v hebrejském textu vyskytuje i na začátku Žalmu 121, kde čteme: „*Pozvedám své oči k horám: Odkud mi přijde pomoc?*“ (Ž 121,1 ČEP) Mezi slovy na počátku Žalmů 121 a 123 je však v hebrejštině důležitý významový rozdíl. Doslovný překlad úvodních slov prvního ze žalmů zní: „*Nesu* oči mé k horám, odkud přijde pomoc má.“ (Ž 121,1) Doslovný překlad úvodních slov našeho dnešního žalmu zní: „K tobě *donesl jsem* oči mé ...“ (Ž123,1) V prvním případě věta vyjadřuje *proces hledání* zdroje pomoci. Ve druhém případě věta vyjadřuje, že autor *už našel* pomoc. Má jasno. Jeho pohled nebloudí a netěká po různých nabídkách pomoci a záchrany. Jeho zrak je pevně zaměřen k Hospodinu. A jedině od Hospodina čeká záchranu. Právě takto má být náš pohled upřen na Pána Ježíše. Máme žít svůj život: „... *s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle.*“ (Žd 12,2 ČEP)

Jedním ze zdrojů našeho vnitřního nepokoje bývá, že jsme s očekáváním pomoci zahleděni jinam, než ke Kristu. Čekáme záchranu odjinud. A to nám bere klid. Když nehledíme k Bohu, mnohé se nám jeví jinak, než ve skutečnosti. Neškodné věci vypadají jako hrozby. Problémy se jeví jako složitější, než jsou. Bezvýznamné věci vypadají důležitě. Důležité věci zbytečně. Psycholog Daniel Simons kdysi zkoumal jev, nazvaný „*déletrvající slepota z nepozornosti*“. Při jednom z experimentů pustil pokusným osobám videonahrávku, na níž si dvě skupiny po třech, jedna v černých a druhá v bílých tričkách, házely míčem. Každá skupina měla svůj vlastní míč a její členové si přihrávali pouze mezi sebou. Úkolem pokusných osob bylo spočítat přihrávky účastníků v bílém tričku. Většinou to spočítali správně. Pak se jich ale Simons zeptal, zda viděli gorilu, která se ve videu objevila. Každý druhý účastník pokusu si jí nevšiml, a to i přesto, že byla jasně viditelná! Neviděli ji však, protože jejich pozornost byla zaměřena na něco jiného. Byli k ní slepí.<sup>1</sup> Je možné, že jsme právě teď slepí vůči něčemu, co máme přímo před nosem? Možná dokonce k něčemu, co by nám vrátilo naději, kdybychom to uviděli? Avšak nevnímáme to, protože naše pozornost a

---

<sup>1</sup> Jordan B. Peterson, *12 pravidel pro život*, str. 124n; Argo 2019; odkaz na pokusné video: [https://www.youtube.com/results?search\\_query=Daniel+Simons+gorila](https://www.youtube.com/results?search_query=Daniel+Simons+gorila)

naše očekávání jsou obráceny jinam. Ke komu nebo k čemu se právě nyní upíná náš duchovní zrak? Je to Pán Ježíš, nebo někdo jiný?

Jako křesťané můžeme být lidmi, kteří vyhlížejí Boží laskavé jednání s námi. Takový je postoj Božího lidu, vyjádřený v žalmu. Otroci byli zcela odkázáni na milost svých pánů, bez jakýchkoliv nároků. Právě tak je Boží lid odkázán na Hospodina. Právě tak jsme jako Kristovi učedníci odkázáni na svého Mistra a Pána, který nám říká: „ ... *beze mne nemůžete činit nic.* “ (J 15,5c ČEP) Modlitba Božího lidu zde vychází z těžké situace, v níž lid patrně prožívá hmotnou nouzi, útlak a nesvobodu. A k tomu všemu ještě pohrdání a posměch ze strany nepřátel. Židé tyto těžkosti jistě výrazně zakoušeli v souvislosti s babylonským zajetím (srov. 2Kr 25,8-21;Pl). Něco z toho jistě prožívali i po svém pozdějším návratu do judské země. Obnova jejich života v zemi byla provázena řadou těžkostí (viz Ezd, Neh, Ag, Za, Mal). Navíc většina slavných prorockých předpovědí se stále nenaplnila (např. Iz 2,1-5;11;Jr 23,5-8). Tento žalm je přesto vyjádřením jejich pevné víry v Boha. Milostivé jednání svého Boha lid vyhlíží a za ně prosí. I církev může prožívat všelijakou nouzi. Ani ne tak nouzi o peníze či o majetek, jako spíš nouzi duchovní. Nezakoušíme hojnost duchovního požehnání, kterým nás Bůh v Kristu obdarovává (viz Ef 1,3). Nepřekypujeme nadějí, vírou a láskou. Nejsme pro lidi tohoto světa nijak zvlášť mocnou inspirací. Může to být dokonce naopak - my křesťané se cítíme inspirováni lidmi, kteří stojí mimo církve. Dokonce manželství lidí mimo církve mohou být mnohdy harmoničtější a pevnější, než manželství věřících. My tu nouzi většinou nějak vnímáme. Chtěli bychom, aby to bylo jinak, aby mezi námi pulzoval ten pravý Boží život. Ale od koho čekáme, že s tím pohne? K čím rukám jsou obráceny naše oči s očekáváním, že nám zařídí hojné Boží požehnání? Mohou to být naše vlastní ruce - naše myšlenky, naše plány, naše postupy. Mohou to být ruce kazatelů, nebo nějakých obzvláště obdarovaných služebníků. Možná ruce chytrých lidí, kteří konečně přišli na to, jak se má správně dělat církve. My však máme svou naději upínat k Bohu, k Pánu Ježíši. Máme vyhlížet jeho laskavé jednání. Máme za toto jeho jednání prosit. Máme prosit za uskutečnění všech těch věcí, kvůli kterým Kristus umíral. To od jeho jednání si máme slibovat nejvíce. Jeho jednání máme vyhlížet. Tím samozřejmě nechci říct, že my sami nemáme dělat vůbec nic. Avšak naše jednání může přinášet požehnání jedině tehdy, když je projevem jednání Božího. Naše ruce mohou druhým přinášet Boží požehnání jedině tehdy, když my sami jsme v rukou Božích, když nás inspiruje a posiluje Duch svatý. Obrátme tedy své oči nově ke Kristu. Prosme za jeho jednání v každé naší nouzi. A jeho jednání vyhlížejme. Buďme lidmi neochvějně naděje!